

Česká republika

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Kroměříž, Mánesova 3861

Mánesova 3861, 767 01 Kroměříž

Identifikátor školy: 600 118 614

Termín konání komplexní inspekce: 10. - 13. únor 2003

Čj.:	152 44/03-11106
Signatura:	ko2cw128

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola, Kroměříž, Mánesova 3861 je plně organizovanou školou. V budově školy se žáci vzdělávají od roku 1978. Poslední Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení bylo vydáno s účinností od 1. 1. 2001 pod čj. 09/00-Ss ze dne 17. 7. 2000.

Škola má 24 tříd se 496 žáky. Zaměstnává 38 pedagogických pracovníků. Sdružuje školní družinu s kapacitou 125 žáků a školní jídelnu s kapacitou 1000 jídel. Kapacita školy (660 žáků) ani další uvedené kapacity nebyly v době inspekce překročeny.

Žáci jsou vyučováni podle platného vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2, ve třídě VI.B podle modifikovaného učebního plánu tohoto vzdělávacího programu pro třídy s rozšířenou výukou informatiky a výpočetní techniky čj. 16 845/2001-22. Od roku 1994 se škola zaměřuje na práci s dětmi s vývojovými poruchami učení. Jsou zřízeny dyslektické třídy - dvě na prvním stupni a tři na druhém stupni.

Město Kroměříž je zřizovatelem školy, která je od 1. 1. 2001 příspěvkovou organizací.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy v českém jazyce, matematice a hudební výchově na prvním stupni, v českém jazyce a literatuře, matematice, zeměpise a hudební výchově na druhém stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v českém jazyce, matematice a hudební výchově na prvním stupni, v českém jazyce a literatuře, matematice, zeměpise a hudební výchově na druhém stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v českém jazyce, matematice a hudební výchově na prvním stupni, v českém jazyce a literatuře, matematice, zeměpise a hudební výchově na druhém stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Personální podmínky byly sledovány vzhledem k předmětu inspekce.

Matematiku vyučuje na prvním stupni třináct učitelek, všechny jsou odborně a pedagogicky způsobilé.

Na obou stupních této základní školy vyučují český jazyk pouze vyučující, které splňují požadavky odborné i kvalifikační. Tato skutečnost se pozitivně projevila zejména práci ve specializovaných dyslektických třídách. Některé učitelky se však i přes své vzdělání dopouštěly drobných odborných a metodických chyb.

Výuka matematiky byla s výjimkou jedné hodiny vedena učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Jedna z vyučujících nemá ve své aprobaci matematiku. Zeměpis učí dva vyučující

s odbornou a pedagogickou způsobilostí a jedna učitelka, která splňuje podmínky pedagogické způsobilosti, ne však odborné.

Hudební výchovu vyučuje devět učitelů na prvním stupni a dva na druhém stupni, všichni splňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti.

Při přidělování úvazků se ředitel snaží respektovat délku praxe, získané zkušenosti a dovednosti učitelů s výukou. Skladba úvazků je vzhledem ke kvalifikaci a délce praxe vyučujících optimální.

Pedagogové prvního stupně jsou metodicky vedeni prostřednictvím tří metodických sdružení (specializováno na první tři a další dva ročníky, vyčleněno je sdružení pro dyslektické třídy). Dle podrobně vedených zápisů je velká pozornost věnována vedle organizačních záležitostí především přípravě tematických plánů a koordinaci učiva, dále výchovným i vzdělávacím problémům, soutěžím, výběru učebnic a pomůcek. Vyučující také společně vytváří kontrolní práce pro žáky, radí se o klasifikaci a porovnávají výsledky. Učitelky se navzájem informují o poznatcích získaných při dalším vzdělávání pedagogických pracovníků. V průběhu letošního školního roku se učitelky prvního stupně třikrát zúčastnily školení zaměřené na výuku matematiky.

Na druhém stupni jsou zřízeny předmětové komise. Mezi metodickými orgány prvního a druhého stupně v jazyce českém není jasně definována forma toku informací. Většinou se odehrává pouze mezi dvěma pedagogy, kteří si předávají žáky. Podle zápisů z jednání je hodně prostoru věnováno organizačním záležitostem, žákovským soutěžím, minimálně se hovoří o problematice metodiky, ale i o plánování učiva a jeho rozčlenění do jednotlivých ročníků tam, kde to osnovy vyžadují. Na druhém stupni v českém jazyce není ani konzultován systém sebeevaluace. Vlastní výuka českého jazyka je plánována formou ročních tematických plánů, které si zpracovává každý vyučující k počátku nového školního roku. Kontrolou jejich plnění i srovnáním s dikcí osnov je pověřena na prvním stupni zástupkyně ředitele školy, na druhém stupni zástupce ředitele ve spolupráci s předsedkyní předmětové komise.

Předmětové komise matematiky a zeměpisu mají zpracován plán činnosti a hlavních úkolů, vzájemně koordinují výuku v jednotlivých ročnících, kontrolují časové rozvržení učiva oproti zpracovaným tematickým plánům, připravují a vyhodnocují kontrolní písemné práce, zabezpečují výuku učebnicemi a pomůckami, organizují matematické a zeměpisné soutěže. Pozornost je věnována také informacím z dalšího vzdělávání pedagogů. Vyučující zeměpisu získávali nové poznatky především samostudiem. V letošním školním roce proběhla zatím jedna vzájemná hospitace s cílem pomoci radou neaprobované vyučující zeměpisu.

Kontrolní činnost vedení školy vychází ze zpracovaného plánu kontrolní a hospitační činnosti. Z předložené dokumentace vyplývá, že prováděná hospitační činnost je plánovaná, písemné záznamy ředitele z provedených hospitací jsou výstižné, mají velmi dobrou vypovídací hodnotu. Z kontroly zápisů pedagogických rad však vyplynulo, že tyto poznatky nejsou v obecné rovině prezentovány na jednání pedagogických rad.

Zpracovaný organizační řád reflektuje místní podmínky, definuje způsob organizace práce a její řízení, upravuje práva a povinnosti zaměstnanců. Kompetence jednotlivých pověřených pracovníků jsou písemně stanoveny. Vnitřní řád školy obsahuje základní ustanovení, podrobný režim školy, definuje práva žáků (vyplývající z Úmluvy o právech dítěte), ale rovněž jejich povinnosti v souladu s příslušnou právní normou. Vyučování je organizováno prostřednictvím rozvrhu hodin, vnitřním řádem školy a platnými školskými předpisy.

Základním informačním zdrojem pro pracovníky školy je celoroční plán práce, který obsahuje i koncepci a priority školy pro daný školní rok, jeho součástí jsou výchovné plány třídních učitelů, plány vedoucích metodických orgánů, výchovných poradců a zástupců ředitele. Z něho

vychází vedení školy při zpracovávání měsíčních plánů práce. Informace jsou zaměstnancům předávány průběžně, zejména na pravidelných pracovních poradách a na pedagogických radách. Zákonní zástupci jsou zpravováni o prospěchu a chování svých dětí prostřednictvím žákovských knížek, čtyřikrát ročně na třídních schůzkách a jedenkrát měsíčně na konzultačních dnech. Rodičům je umožněno sledovat i přímou práci s dětmi v rámci dnů otevřených dveří (dvakrát ročně). Rada školy není zřízena. Velmi dobrou spolupráci má škola s Klubem rodičů, který od roku 1997 svou činností napomáhá těsnějším kontaktům školy s rodiči žáků. Své úspěchy a další aktivity škola prezentuje i v místním tisku, ve Zlínských novinách, prostřednictvím vlastních webových stránek a školního časopisu Jasan.

Personální podmínky výuky sledovaných předmětů podporují učení žáků a umožňují realizovat zvolený vzdělávací program. Ve sledovaných oblastech jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Prostředí školy se postupně mění. Zřizovatel investuje zejména do potřebných rekonstrukčních prací (sociální zařízení, vybavení tříd nábytkem, instalace okenních žaluzií, výměna podlahových krytin ve třídách) a do průběžné údržby. Esteticky a čistě působí i vnitřní výzdoba většiny prostor. V průběhu prázdnin byla zřízena z celostátního programu INDOŠ další počítačová pracovna, která vedle stávající počítačové pracovny se síťovým propojením počítačů a připojením k internetu rozšiřuje možnosti práce s výukovými programy i přístup k získávání potřebných informací.

Výuka matematiky na prvním stupni probíhala v pěkně upravených a vyzdobených učebnách. Na stěnách jsou umístěny názorné obrazové pomůcky, část pomůcek je uložena ve skříních, část v kabinetech prvního stupně. K vybavení tříd prvního stupně náleží radiomagnetofon, případně zpětný projektor. Materiály k výuce jsou i na magnetických tabulích. Příjemné prostředí dotváří estetické práce žáků a květinová výzdoba.

Rovněž výuka českého jazyka probíhá v kmenových třídách. Některé jsou již vybaveny novými lavicemi a židlemi, školní nábytek ostatních tříd dosluhuje. Výzdoba učeben podporovala upevnění poznatků z českého jazyka (přehledy, obrázky). Stejným způsobem byly podnětně vyzdobeny i třídy druhého stupně. Ve speciálních místnostech jsou umístěny i žákovské knihovny pro oba stupně.

Pro výuku matematiky a zeměpisu nejsou zřízeny odborné pracovny, výuka probíhá v kmenových třídách. Jejich podnětnost z hlediska potřeb výuky byla doplňována modely geometrických těles, tabulovými pravítky, kartami s příklady, číselnou osou, sčítacími pravítky, speciálními nástěnkami, vyučující mají k dispozici i audiovizuální techniku. Kabinet matematiky je vybaven standardními pomůckami včetně didaktické techniky a programy na PC. V některých učebnách ilustrovaly zeměpisné učivo obrazové materiály na nástěnkách a magnetických tabulích, mapy byly přinášeny z kabinetu. V něm jsou umístěny také další pomůcky a geografická literatura. Učitelé mají pro přípravu na výuku k dispozici počítač, k výuce mohou využít také zpětný projektor, přehrávač kazet a CD disků a video.

Výuka hudební výchovy na prvním stupni probíhá v kmenových učebnách, některé z nich jsou vybaveny pianiny, elektronickým klávesovým nástrojem a přenosnou reprodukcí technikou. Na druhém stupni je pro výuku hudební výchovy využívána speciální učebna. Je vybavena

pianinem a stabilním kvalitním audio reprodukcčním zařízením. Výzdoba učebny je účelně a funkčně zaměřena k vyučovanému předmětu.

Ve škole jsou dvě počítačové učebny. Z rozpisu jedné z nich je patrné, že je využívána také k výuce ve sledovaných předmětech. Bylo zjištěno, že škola vlastní vhodné programy k výuce těchto předmětů. Žáci mají zajištěn volný přístup na internet ve vyhrazené době mimo vyučování.

K výuce matematiky na prvním stupni jsou využívány vhodné ucelené řady učebnic ze dvou nakladatelství. Žáci mají k dispozici dále sbírky úloh. Učitelky používají pro přípravu výuky také učebnice a pracovní sešity z jiných nakladatelství.

V českém jazyce jsou učebnice vybírány uvážlivě, rovněž klasická didaktická technika je k dispozici. Učitelé mohou využívat i specializované učební texty (pro dyslektické třídy i pro další procvičení pravopisu). Dostatečné množství Souborů základních jazykových příruček pro výuku na druhém stupni umožňuje práci celé třídy. Vydání Slovníku spisovného jazyka jsou datována před úpravou pravidel pravopisu. Pomůcky pro první stupeň jsou umístěné v kabinetech pro jednotlivé ročníky, většinu pomůcek však mají jednotliví vyučující přímo ve třídách. Pomůcky pro druhý stupeň jsou uloženy ve specializovaném kabinetu. Většina kabinetů slouží současně i jako pracovní pedagogů.

Učebnice pro výuku matematiky a zeměpisu jsou pořízeny v ucelené řadě pro všechny ročníky druhého stupně. V matematice jsou doplněny pracovními sešity, sbírkami úloh a matematickými tabulkami, v zeměpise pro školní práci i domácí přípravu mají žáci odpovídající školní atlasy. Pracují i se slepými mapami, případně dalšími materiály.

Využití pomůcek i didaktické techniky je ředitelem školy i jeho zástupci sledováno při hospitační činnosti i při pozorování každodenního života školy. Zabezpečení výuky názornými pomůckami bylo rozdílné, učitelé ale většinou nevyužívali pomůcky, které mají ve standardně vybavených kabinetech k dispozici. Tato skutečnost svědčí o tom, že přípravě a plánování vyučovacích hodin není věnována dostatečná pozornost.

Materiální technické zázemí školy je celkově na velmi dobré úrovni a umožňuje realizaci zvoleného vzdělávacího programu.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE VE SLEDOVANÝCH PŘEDMĚTECH

Realizace vzdělávacích programů

Ve školním roce 2002/2003 škola realizuje ve všech ročnících vzdělávací program Základní škola. Novou profilací školy je zavedení rozšířené výuky informatiky a výpočetní techniky, kterou umožňuje modelový učební plán zvoleného vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 845/2001-22. S jeho realizací bylo započato ve třídě VI.B. Škola je zaměřena i na pomoc žákům s dyslektickými obtížemi, zřizuje pro ně specializované třídy (v tomto školním roce pět tříd). Na prvním stupni pečuje i o žáky s problémy logopedickými.

Zvolený vzdělávací program škola realizuje v souladu s obecně platnými právními předpisy.

Sledované předměty jsou vyučovány v rozsahu a v týdenní časové dotaci v souladu s učebním plánem, sledovaná výuka korespondovala s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu.

Kontrola učebního plánu v 8. a v 9. ročnících prokázala, že není do výuky zařazen povinný předmět praktické činnosti (jako důsledek zvolené organizace výuky volitelných předmětů). Učební plán zvoleného vzdělávacího programu v těchto ročnících tak není plněn.

Sledovaná výuka byla v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu, ale učební plán povinných předmětů zvoleného vzdělávacího programu nebyl dodržen. Obsah sledované výuky korespondoval s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu.

Povinná dokumentace je vedena řádně, ve většině případů zachycuje vypovídajícím způsobem průběh vzdělávání. V třídních knihách mají některé zápisy probíraného učiva příliš obecnou formulaci (např. pouze název tematického celku, nebo název článku v čítance, stránky v užívané učebnici, apod.), ne vždy vypovídají o plnění výukových cílů stanovených osnovami.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání ve sledovaných předmětech.

Ředitel školy delegoval část svých kompetencí spojených s kontrolní činností na své dva zástupce. Výrazně častěji byla hospitační činnost prováděna na prvním stupni. Závěry byly s jednotlivými pedagogy projednávány, na prvním stupni i s odborným pohledem. Na druhém stupni je kontrolní činnost částečně problematická tím, že ředitel školy i jeho zástupce mají aprobaci spíše technického zaměření. Vedení školy se zajímá se o výsledky práce zjištěné běžnými sebeevaluačními nástroji. Poznatky z hospitační činnosti nejsou prokazatelně projednávány při jednáních pedagogické rady a ve zřízených metodických orgánech.

Způsob kontroly plnění osnov ve sledovaných předmětech je v podstatných věcech účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu matematika na prvním stupni

V průběhu inspekce bylo hospitováno šest hodin, přičemž byly navštíveny všechny ročníky. Kvalitu a průběh vyučování příznivě ovlivnila skutečnost, že každá z učitelek je odborně a pedagogicky způsobilá k výuce matematiky.

Všechny pedagožky se snažily o vstupní motivaci žáků, průběžná motivace byla často opomíjena. V některých hodinách byly využity příklady z praxe a mezipředmětové vztahy. Učitelky se snažily vést žáky k pochopení vztahů a k aplikaci učiva. Stále také ověřovaly stupeň zvládnutí probírané látky a podle potřeby žákům pomáhaly. Ve většině hodin bylo podporováno sebehodnocení. Atmosféra všech hodin byla přátelská, pracovní, vzájemné vztahy zúčastněných byly velmi dobré. Frekvence známek v žakovských knížkách je odpovídající, zápisy obsahu hodnocené skutečnosti jsou často obecné.

Všechny vyučující mají zpracované funkční a přehledné tematické plány vycházející z osnov zvoleného učebního programu. Obsah výuky odpovídal těmto dokumentům, byl také v souladu s časovým harmonogramem tematických plánů. Ve sledovaných hodinách bylo patrné, že se učitelky na hodiny vždy pečlivě a odpovědně připravovaly, vyučovací metody zpravidla vhodně zvolily vzhledem ke stanoveným výchovně-vzdělávacím cílům. Veškerá výuka byla účelně řízena, členění hodin bylo funkční, pedagožky zadávaly pokyny žákům srozumitelně. V některých hodinách byl malý prostor pro samostatnou práci žáků, tempo bylo zpravidla zvoleno adekvátně k průměrným žákům, vyučovací čas nebyl často u rychlejších žáků efektivně

využit. Pomalejší žáci měli někdy problém s dokončením zadaných úkolů. Chybělo využití diferencovaných úloh. Učitelky vždy respektovaly osobnost žáků. Rozvoji komunikativních dovedností žáků nebyla věnována dostatečná pozornost, smysl pro kooperaci a vzájemnou toleranci byl rozvíjen pouze v jedné ze sledovaných hodin. Učitelky vedly výuku odborně správně, úroveň jejich verbální a neverbální komunikace byla velmi dobrá. K příznivým psychohygienickým podmínkám přispívala nejen podnětná a estetická úroveň všech učeben, ale i vhodné členění hodin. Relaxační činnosti byly zařazeny ve velmi malé míře. Pouze hodina v I.A měla dostatek relaxačních aktivit. Chování žáků bylo vždy v souladu s pravidly stanovenými školním řádem. Při výuce učitelky využily především pracovní sešity, zobrazení čísel, různé druhy karet s příklady, předtištěné materiály a magnetické tabule. Z didaktické techniky byl ve dvou hodinách užit zpětný projektor.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice na prvním stupni jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk na prvním stupni a český jazyk a literatura na druhém stupni

Hospitační činnost inspekce v tomto předmětu byla ovlivněna pracovní neschopností dvou vyučujících. Pozorovaná přímá práce se žáky v českém jazyce byla kladně ovlivněna úplnou aprobovaností vyučujících, ale také metodickými zkušenostmi a osobnostní předpoklady každé z nich.

Většina činností žáků na prvním i na druhém stupni postrádala vhodnou motivaci, byly jim často pouze sdělovány úkoly, které je třeba splnit. Všechny učitelky důsledně pracovaly se zpětnou vazbou, hodnotily i posun ve výkonu u jednotlivých žáků. Během práce žáky verbálně povzbuzovaly.

Příprava na jednotlivé vyučovací hodiny byla založena na časových tematických plánech, které vycházely z dikce osnov přijatého vzdělávacího programu. Stanovené cíle se ve většině vyučovacích hodin podařilo splnit, pouze jednou byl tento cíl špatně definován. Již v přípravné fázi měly vyučující promyšlenou nejen strukturu hodiny, ale i využití pomůcek. Počítaly i s možností variabilního programu, který měly připraven pro případné specifické problémy spojené se snadnější unavitelností žáků dyslektických tříd.

Na prvním stupni, zejména v nižších ročnících, byly ve shodě s věkem žáků voleny pestré a často se střídající formy činností, na druhém stupni převažovala frontální práce, někdy bez ohledu na pasivitu žáků. Jen málo byla zadávána samostatná práce, skupinová nebyla zařazena vůbec. Někdy byly využívány aktivizující pomůcky, často byla pozornost žáků udržována vhodně volenými problémovými otázkami. Učivo bylo přiměřeně procvičováno a utvrzováno. V hodinách literární výchovy i slohu byla rozvíjena žákova fantazie. Na druhém stupni bylo dbáno i na rozvíjení schopnosti žáků přesně daný pojem definovat. Hlavní důraz byl kladen na jazykovou složku a v ní na zvládnutí a procvičení pravopisného a gramatického učiva.

Práce byla podpořena nástěnnými tabulemi a dalšími dvojrozměrnými pomůckami, které si vyučující samy vyrábějí. V hodinách byly využity i obrázky a ilustrace, další ukázky knih a textů, často bylo učivo připraveno na klasické i magnetické tabuli. Funkčně byla použita didaktická technika (přehrávač CD, tzv. bzučáky) i výukový program na počítači přímo ve třídě. Tempo výuky zohledňovalo věk žáků, učitelky svým přístupem vytvářely klidnou pracovní atmosféru. Způsob komunikace však probíhal pouze mezi žákem a pedagogem. Spolupráce mezi žáky nebyla dostatečně rozvíjena.

Sledovaná výuka českého jazyka je hodnocena zejména vzhledem ke kvalitnější práci na prvním stupni jako velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu zeměpis

V průběhu inspekce byly hospitovány všechny ročníky na druhém stupni školy, celkem ve čtyřech vyučovacích hodinách. Zeměpis je v šestém, sedmém i v osmém ročníku vyučován dvě hodiny týdně, v devátém jednu hodinu. Minimální časová dotace zeměpisu je zvýšena o hodinu týdně.

Zeměpis je vyučován třemi pedagogy v jedenácti třídách. Devět tříd vyučuje jeden zkušený, odborně a pedagogicky způsobilý učitel, jednu třídu učí pedagožka rovněž s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Třetí vyučující zeměpisu je učitelka s pedagogickou, ne však odbornou způsobilostí. V době inspekce byla zastupována učitelkou taktéž s pedagogickou, ne odbornou způsobilostí.

V úvodu hodin byl žákům sdělen cíl hodiny, k průběžné motivaci žáků byly využívány aktuální informace a znalosti žáků z jiných předmětů. Atmosféra ve třídách byla klidná, část žáků byla aktivních. Frekvence známek v žákovských knížkách je většinou dostačující, pouze část zápisů obsahu hodnocené skutečnosti je konkrétních.

Všichni pedagogové mají zpracovány přehledné tematické plány vycházející z osnov zvoleného učebního programu. Jsou v nich zařazeny také zeměpisné vycházky a exkurze. Obsah výuky byl v souladu s těmito plány i s jejich časovým harmonogramem. Příprava vyučujících na hodiny byla odpovědná. Učitel, který vyučuje většinu hodin zeměpisu, prokázal, že má hluboké a systematické zeměpisné znalosti i zájem o předmět. Pro probírání nového učiva však nevhodně volil formu dlouhého výkladu, při kterém žáci většinou pouze sledovali výklad a zapisovali si množství údajů, často encyklopedického charakteru. Z předloženého testu obsahujícího probrané učivo v VI.A je patrné, že encyklopedické znalosti (např.: Který stupeň zeměpisné délky dělí od sebe Atlantský a Tichý oceán?) jsou od žáků vyžadovány. Práci s mapou a učebnicí byla věnována malá pozornost, materiální podpora výuky nebyla dostatečná. Samostatnou práci učitelé zařadili ve velmi omezené míře, využití vyučovacího času nebylo dostatečně efektivní, členění hodin bylo málo aktivizující. Vyučující zadávali pokyny žákům srozumitelně, vždy respektovali osobnost žáků. Snaha učitelů o rozvoj komunikativních dovedností žáků byla nevýrazná, smysl pro kooperaci a vzájemnou toleranci nebyl rozvíjen. Výuka byla vedena odborně správně, komunikace vyučujících byla velmi dobrá. Prostředí učeben bylo příjemné, relaxační chvílky pedagogové nezařadili. Žáci se chovali v souladu s pravidly školního řádu. Pedagogové využili ve výuce mapy, atlasy, učebnice a obrazové materiály, didaktická technika užitá nebyla.

Průběh a výsledky vzdělávání v zeměpise jsou hodnoceny jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu matematika na druhém stupni

Výuka matematiky byla sledována ve všech ročnících druhého stupně. Je vyučována v týdenních hodinových dotacích v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. V 9. ročnících se realizuje nepovinný předmět cvičení z matematiky. Byly předloženy i opravené a vyhodnocené kontrolní písemné práce žáků. Matematiku vyučuje celkem šest učitelů, z toho jedna učitelka nemá pro výuku tohoto předmětu potřebnou aprobaci.

Sledovaná výuka byla připravena, s výjimkou jedné hodiny obsahově navazovala na předcházející. Učivo bylo předáváno odborně správně a srozumitelně. Z hlediska použitých metod a forem práce měla výuka tradiční charakter spočívající v dominantní roli učitele s převahou frontálních činností. Výuka v dyslektických třídách odrážela metodickou dovednost učitelky, zvolené činnosti a pracovní tempo respektovaly schopnosti jednotlivých žáků,

vhodným způsobem zde byly uplatňovány i výchovné aspekty. Zadávané samostatné práce nebyly diferencovány, ale byly zpětně vyhodnoceny. Problémové situace rozvíjející úsudek a logické myšlení byly navozeny pouze okrajově. Alternativním způsobům řešení zadávaných úloh nebyl s výjimkou jedné hodiny vytvořen potřebný prostor. Efektivita práce v těchto sledovaných hodinách neměla žádoucí úroveň.

Spíše okrajová motivace byla uplatňována v průběhu hodin formou pochvaly, oceněním snahy a správných výpočtů. Žáci jsou hodnoceni převážně písemnými prověrkami a testy. Komunikativní dovednosti byly rozvíjeny v závislosti na použitých formách práce, celkově však dovednost správného matematického vyjadřování většina žáků zatím nezvládá. Vztahy mezi učiteli a žáky jsou založeny na vzájemné důvěře a respektu. Chování žáků bylo ukázněné.

Materiální zázemí pro výuku matematiky dosahuje průměrné úrovně. Využití pomůcek bylo sledováno ve třech hodinách (tabulová pravítka, modely geometrických těles, sčítací pravítka, číselná osa). V jedné hodině byla efektivita výuky podepřena využitím zpětného projektoru, s programy pro upevňování učiva na PC se ve sledovaných hodinách nepracovalo.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice na druhém stupni byly celkově hodnoceny jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu hudební výchova na prvním a druhém stupni

V průběhu inspekce byla navštívena výuka na prvním a druhém stupni. Vzdělávací spektrum aktivit bylo dáno zaměřením jednotlivých pedagogů a jejich instrumentálním dovednostem a schopnostem žáků při praktických skupinových hudebních činnostech.

Členitá a pestrá výuka na prvním stupni dokázala evidentně zaujmout všechny žáky, kteří spontánně reagovali na zadávané úkoly. Pěvecká část hodiny byla většinou připravena mírným rozezpíváním, které se projevilo relativně dobrou intonací. Hudebně-teoretické znalosti byly do výuky citlivě začleněny a jejich úroveň odpovídala učebním osnovám a tematickým plánům. Nově probíraná látka navazovala na předchozí učivo a byla vždy řádně vysvětlena. Drobné nedostatky harmonického doprovodu výrazně neovlivnily radostný zpěv písní, které mnohé děti znaly již z mateřské školy.

Na druhém stupni byla sledována výuka u dvou učitelů. V obou případech byla patrná jejich snaha o dosažení maximálních výchovných a výukových cílů. V jednom případě se záměr téměř beze zbytku podařil, ve druhém případě vinou příliš uvolněné kázně zůstal cíl hodiny nenaplněn. V obou hodinách se vyučující prezentovali jako zdatní klavíristé, kteří náročným doprovodem vhodně podpořili pěveckou část hodiny. Zvolené téma, život a dílo hudebního skladatele z období klasicizmu, bylo žákům prezentováno odborně správně a v historických souvislostech, pouze zvolená hudební ukázka byla vzhledem k žákům velmi náročná.

Ve sledovaných hodinách žáci prokázali hudebně-teoretické znalosti odpovídající ročníku zařazení, jejich praktické dovednosti byly na průměrné úrovni. Teoretické znalosti byly prověřovány, psychohygienické podmínky byly dodrženy. Motivace žáků nebyla vždy dostatečně účinná a hodnocení probíhalo převážně formou pochvaly za dosažené úspěchy. Učební pomůcky a hudební nástroje byly ve sledovaných hodinách funkčně využity.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na obou stupních v hudební výchově mají velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Vyučující ve sledovaných předmětech využívají běžných evaluačních nástrojů. Výsledky vzdělávání na prvním stupni jsou zjišťovány různými způsoby ústního zkoušení, písemnými testy a prověrkami. Ke srovnávání výsledků prověrek dochází mezi třídami v jednom ročníku, nejsou porovnávány s výsledky, kterých dosáhli žáci v předchozích letech ani s výsledky žáků jiné školy. Tím, že si zadání v českém jazyce vytváří každá vyučující sama, nejsou často srovnány ani výsledky souběžných tříd. Úroveň získaných vědomostí a dovedností se žáky jiných škol je porovnávána při soutěžích (např. recitačních). Všichni žáci čtvrtého a pátého ročníku se účastní soutěže Matematický klokanek, zájemci v pátém ročníku řeší také úkoly matematické olympiády.

Výsledky vzdělávání na druhém stupni jsou zjišťovány zejména formou čtvrtletních kontrolních prací a diktátů v českém jazyce, kontrolních čtvrtletních prací a závěrečných srovnávacích prověrek v matematice. Takto získané informace jsou analyzovány a jsou vyhodnoceny jevy, v nichž žáci nejvíce chybují. Získané informace poskytují učitelům zpětnou vazbu o výsledcích vzdělávání. Své matematické znalosti si žáci ověřují i účastí v různých soutěžích (Pythagoriáda, Klokán, matematická olympiáda). V zeměpise se každoročně zapojuje mnoho žáků do řešení zeměpisné olympiády, nejlepší pak postupují do okresního kola.

Systematické využívání sebeevaluace bylo pozorováno spíše na druhém stupni. Vedení školy analýzu výchovně vzdělávací práce vyžaduje, dosud ale není zpracován systém dovolující srovnání dosažených výsledků v průběhu na sebe navazujících ročníků, nebo v rámci srovnatelných škol. Škola nepoužívá komerční testy.

Žáci školy získávají vědomosti a dovednosti v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Personální podmínky příznivě ovlivňovaly průběh a výsledky vzdělávání, sledované předměty byly vyučovány převážně učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Pestřejší a kreativnější výuka byla pozorována na prvním stupni, ve výuce na druhém stupni je posun od tradičních k moderním metodám práce málo výrazný. Úroveň motivace a výchovného působení závisely na osobnostních předpokladech jednotlivých pedagogů. Vztahy mezi učiteli a žáky byly založeny na vzájemném respektu a důvěře. Materiální a psychohygienické podmínky výuky umožňují naplňovat výchovně vzdělávací cíle školy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Poslední platné Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2001 pod čj. 09/00-Ss ze dne 17. 7. 2000 mění právní formu školy na příspěvkovou organizaci města. Toto rozhodnutí je v souladu se Zřizovací listinou, kterou schválilo zastupitelstvo města Kroměříže dne 7. září 2000. Získaná právní subjektivita umožňuje rozvíjet autonomii školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 09/00-Ss ze dne 17. 7. 2000
2. Zřizovací listina Základní školy, Kroměříž, Mánesova 3861 ze dne 7. září 2000
3. Organizační řád Základní školy, Kroměříž, Mánesova 3861
4. Vnitřní řád Základní školy, Kroměříž, Mánesova 3861 platný ve školním roce 2002/2003
5. Rozvrh hodin platný pro sledovanou školu ve školním roce 2002/2003
6. Tematické plány sledovaných předmětů v Základní škole, Kroměříž, Mánesova 3861 platné pro školní rok 2002/2003
7. Třídní knihy platné pro školní roky 2001/2002 a 2002/2003 v Základní škole, Kroměříž, Mánesova 3861
8. Dotazník pro ředitele Základní školy, Kroměříž, Mánesova 3861 před inspekcí
9. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání všech vyučujících sledovaných předmětů Základní školy, Kroměříž, Mánesova 3861 v tomto školním roce
10. Třídní výkazy a katalogové listy žáků školního roku 2002/2003
11. Výroční zpráva o činnosti školy, Základní školy, Kroměříž, Mánesova 3861 za školní rok 2001/2002
12. Vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2 a jeho modelový učební plán pro třídy s rozšířenou výukou informatiky, čj. 16 845/2001-22
13. Zápisy z pedagogických rad Základní školy, Kroměříž, Mánesova 3861
14. Plán činnosti školy pro školní rok 2002/2003
15. Plán práce ředitele školy ve školním roce 2002/2003
16. Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků ve školním roce 2002/2003
17. Plán řídicí, kontrolní a hospitační činnosti zástupců ředitele ve školním roce 2002/2003
18. Hospitační záznamy ředitele a jeho zástupců v Základní škole, Kroměříž, Mánesova 3861
19. Tematické plány učiva sledovaných předmětů Základní školy Kroměříž, Mánesova 3861 pro školní rok 2002/2003
20. Žákovské knížky, deníčky a sešity vybrané v době inspekce od náhodně zvolených žáků Základní školy Kroměříž, Mánesova 3861
21. Podkladová inspekční dokumentace Základní školy Kroměříž, Mánesova 3861 včetně hospitačních záznamů školních inspektorů
22. Prověrky jejich vyhodnocení v českém jazyce v Základní škole Kroměříž, Mánesova 3861
23. Písemné práce z matematiky za 1. pololetí školního roku 2002/2003 a jejich analýzy sledovaných jevů
24. Zápisy z jednání metodických sdružení a předmětových komisí sledovaných předmětů Základní školy Kroměříž, Mánesova 3861 pro školní rok 2002/2003

ZÁVĚR

Personální obsazení školy je stabilizované, věkový průměr učitelů je spíše vyšší. Výuka je z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti velmi dobře zabezpečena. Při vedení pracovníků školy jsou využívány zejména vzájemné konzultace, metodické orgány, ale i teoretické poznatky získávané dalším vzděláváním. Výuka jednotlivých sledovaných předmětů se opírá částečně o získané zkušenosti, částečně o pracovní entuziasmus pedagogů školy.

Školní budovy a jejich materiální vybavení jsou dlouholetým užíváním opotřebený. Dosluhuje žákovský nábytek, průběžně jsou zajišťovány potřebné rekonstrukční práce ve třídách a v dalších součástech školy. Postupně se zkvalitňuje vybavení počítačovou technikou, žáci mají zajištěný přístup k počítačům i v době mimo vyučování.

Struktura i koncepce organizace práce školy je funkční a poskytuje řediteli školy dostatečnou zpětnou vazbu o plnění osnov zvoleného vzdělávacího programu i o prezentaci výsledků školy. Zkušenost a dlouholetá praxe většiny pedagogů se projevila v kvalitě převážné části sledované výuky. Metodicky byla práce se žáky postavena na frontálním vyučování, převažovaly tradiční postupy. Žáci nebyli vždy k prováděným činnostem vhodně motivováni. Materiální zdroje, jimiž škola disponuje, byly ve sledovaných předmětech převážně účelně využívány.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Marie Dratvová	Marie Dratvová v. r.
Členové týmu	Mgr. Pavla Koupilová	Pavla Koupilová v. r.
	PaedDr. Jana Šopíková	Jana Šopíková v. r.
	MgA. Libor Buchta	Libor Buchta v. r.

Ve Zlíně dne 3. března 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. března 2003

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Miloslav Zrna

Miloslav Zrna v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Zlínského kraje, Tř. T. Bati 3792, 762 69 Zlín	2003-03-24	84/03
Zřizovatel: Město Kroměříž, Velké nám. 115, 767 01 Kroměříž	2003-03-24	85/03
Rada školy	Není zřízena.	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.